

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број захтева:

Датум: 28.06.2019. године

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ -
ПОСРЕДСТВОМ ВЕЋА НАУЧНИХ ОБЛАСТИ

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

(члан 75. Закона о високом образовању)

I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

1. Име, средње име и презиме кандидата: ЈЕЛЕНА (БОРИВОЈ) ЕРДЕЉАН
2. Ужа научна област за коју се наставник бира: ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ
3. Радни однос са пуним или непуним радним временом: ПУНО РАДНО ВРЕМЕ
4. До овог избора кандидат је био у звању: ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

у које је први пут изабран: 10.03.2015.

за ужу научну област /наставни предмет: ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање: 10.03.2020.
2. Датум и место објављивања конкурса: 24.04.2019. „Послови“, сајт Филозофског факултета у Београду, сајт Универзитета у Београду
3. Звање за које је расписан конкурс: РЕДОВНИ ПРОФЕСОР

III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ РЕФЕРАТА И О РЕФЕРАТУ

Назив органа и датум именовања Комисије: ИЗБОРНО ВЕЋЕ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА, 18.04.2019.

1. Састав Комисије за припрему реферата:

Име и презиме		Звање	Ужа научна област	Организација
1.	др Марица Шупут	Редовни професор	Историја ликовних уметности и архитектуре	У пензији

2 .	др Ненад Макуљевић	Редовни професор	Историја ликовних уметности и архитектуре	Филозофски факултет у Београду
3 .	др Влада Станковић	Редовни професор	Византологија	Филозофски факултет у Београду
4 .	Др Елка Бакалова	Редовни професор	Историја уметности	Бугарска академија наука
5 .	Др Марина Вицеља-Матијашић	Редовни професор	Повијест уметности	Филозофски факултет Свеучилишта у Ријеци

2. Број кандидата пријављених на конкурс: ЈЕДАН
3. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије: НЕ
4. Датум стављања реферата на увид јавности: 06.06.2019.
5. Начин (место) објављивања реферата: огласна табла Филозофског факултета у Београду и сајт Филозофског факултета у Београду
6. Приговори: /

**IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА
ФАКУЛТЕТА: 27.06.2019.**

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата проф. др Јелене Ердељан у звање редовног професора вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета, Статута факултета и Правилника о начини и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ПОТПИС ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Проф. др Миомир Деспотовић

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Реферат Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак реферата комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл.72.ст.4. Закона;
5. Потврда да предложеном кандидату није изречена мера јавне осуде за повреду Кодекса;
6. Изјава о изворности;
7. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

Напомена: сви прилози, осим под бр. 4.и 5. достављају се и у електронској форми.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ДС/ПС 05/4-02 бр. 1152/1-III/2

27.06.2019. године

На основу члана 75. став 2. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр.88/17, 27/18 и 73/18) и члана 227. став 2. алинеја 3. Статута, Изборно веће Филозофског факултета, на својој VI редовној седници, одржаној дана 27.06.2019. године, на предлог Комисије, донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог одлуке да се др Јелена Ердељан изабере у звање РЕДОВНИ ПРОФЕСОР за ужу научну област ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ, са пуним радним временом на Одељењу за историју уметности, на неодређено време.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Филозофски факултет у Београду је на основу предлога декана Факултета и Одлуке Изборног већа Факултета о расписивању конкурса, објавио конкурс за избор у звање редовног професора, за ужу научну област ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ, због потребе Факултета, Одељења за историју уметности.

Изборно веће Филозофског факултета, на седници одржаној дана 27.06.2019. године, разматрало је Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, и утврдило да предложени кандидат др Јелена Ердељан испуњава све услове прописане чланом 74. и 75. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", број 88/17, 27/18 и 73/18), чланом 135. Статута

Универзитета ("Гласник Универзитета у Београду", број 201/18), као и услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета одлука као у изреци.

Доставити:

1x Универзитету у Београду

1x Др Јелени Ердељан

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

1x Одељењу за историју уметности

1x Стручном сараднику за радне односе

1x Шефу Одсека за правне послове

Проф. др Миомир Деспотовић

1x Архиви

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ

Филозофског факултета

Универзитета у Београду

Београд, 30.05.2019.

Одлуком донетом на IV редовној седници Изборног већа Филозофског факултета у Београду, одржаној 18.04.2019. године, изабрани смо у Комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање **РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА** за ужу научну област **ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ** на Одељењу за историју уметности, са пуним радним временом и на неодређено време. По увиду у достављену документацију, слободни смо да Изборном већу Филозофског факултета у Београду поднесемо следећи

РЕФЕРАТ

На конкурс за избор у звање **РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА** за ужу научну област **ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ** који је расписао Филозофски факултет у Београду, а који је објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање „Послови“ од 24. априла 2019. године, пријавио се један кандидат, др Јелена Ердељан, ванредни професор Филозофског факултета у Београду.

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Јелена Ердељан, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, је рођена 1965. године у Београду. Школовала се у родном граду и у Каиру, Арапска република Египат, где је похађала Амерички колеџ у Каиру (Cairo American College). Студије историје уметности на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета у Београду уписала је 1983. године. Дипломирала је 1989. године код ментора проф. др Јованке Максимовић. Њен рад *Распеће и Силазак у ад у Сопоћанима. Иконографска студија* оцењен је највишом оценом (10, десет) и награђен наградом Народног музеја у Београду као најбољи дипломски рад из области историје уметности те године. Постдипломске магистарске студије уписала је наредне године код ментора проф. др Јованке Максимовић. Магистарски рад са темом *Надгробни споменици од XIV до XVIII века на некрополама у околини Новог Пазара* одбранила је 1995. године на Филозофском факултету у Београду, код ментора проф. др Јованке Максимовић. Докторску тезу са темом *Идеја Јерусалима и градови-престонице држава православних Словена у позном средњем веку* одбранила је 2008. године на Филозофском факултету у Београду пред комисијом у саставу проф. др Марица Шупут, академик проф. др Елка Бакалова, проф. др Мирослав Тимотијевић и проф. др Смиља Марјановић Душанић, и тиме стекла звање доктора историје уметности. На Филозофском факултету Универзитета у Београду запослена је од 1991. године. У звање доцента изабрана је 2009. године и реизабрана у исто звање 2014. године. У звање ванредног професора изабрана је 2015. године. На Одељењу за историју уметности Филозофског факултета професор је на предметима *Античка уметност, Ранохришћанска и рановизантијска уметност, Уметност раног средњег века у Византији и западној Европи, Општа историја уметности средњег века* као и на више изборних предмета на завршним годинама редовних студија, те обавезних и изборних предмета на мастер и докторским студијама. На мастер академским студијама при Универзитету у Београду *Религија у друштву, култури и европским интеграцијама* професор је на предмету *Јудаизам*.

Проф. др Јелена Ердељан обављала је дужност продекана за науку и међународну сарадњу Филозофског факултета Универзитета у Београду (2009) и шефа Центра за међународну сарадњу и односе с јавношћу Филозофског факултета Универзитета у Београду (2009-2011). Од школске 2018/19. године обавља дужност

продекана за науку Филозофског факултета Универзитета у Београду. Проф. др Јелена Ердељан је оснивач и управник Центра за студије јеврејске уметности и културе Филозофског факултета Универзитета у Београду. председавајући је члан научног већа Центра за кипарске студије Филозофског факултета Универзитета у Београду и члан научног већа Центра за византијске и хеленске студије, научног већа Центра за визуелну културу Балкана и научног већа Центра за кинеске студије Филозофског факултета Универзитета у Београду. Члан је програмског савета мастер студија при Универзитету у Београду *Религија у друштву, култури и европским интеграцијама*. Проф. др Јелена Ердељан је члан Одељења за ликовне уметности Матице српске и члан Алумни клуба Универзитета у Констанцу, Немачка. Одликована је орденом Кавалера дел ладино који за изузетан допринос на пољу проучавања сефардске културе додељује Ауторидад насионала дел ладино државе Израел и Бен-Гурион универзитет у Негеву.

Свеукупни досадашњи научно-истраживачки и стручни, као и педагошки рад проф. др Јелене Ердељан резултирао је обимном библиографијом, као и активним ангажовањем у свим доменима делатности на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ И СТРУЧНИ РАД

Проф. др Јелена Ердељан изузетан је и међународно признат истраживач ликовних уметности и архитектуре предмодерног раздобља, од времена позне антике до раног модерног доба, чији рад одликује подробно познавање материје коју разматра, иновативност, ерудиција и упућеност у савремене методолошке приступе, потпомогнуто познавањем више страних језика којима влада. Уз тежиште на питањима из области медијевистике, опсег њених досадашњих истраживања обухвата широки спектар појава у визуелној култури предмодерног доба, од позноантичке уметности на источном Медитерану и Балкану до културног трансфера и визуелне културе у централној и источној Европи раног модерног доба. Посебно треба истаћи њен

допринос на пољу изучавања сефардске визуелне културе, не само на Универзитету у Београду већ и у ширем региону југоисточне Европе који је међународно признат и награђен орденом Кавалера дел ладино који додељује Ауторидад насационала дел Ладино државе Израел и Бен-Гурион универзитет у Негеву.

Од 1991. године проф. др Јелена Ерделјан је члан више пројеката који су под покровитељством Министарства науке и заштите животне средине и Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије вођени на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Током протекле две деценије то су били, и још увек јесу, следећи пројекти: 2001 - 2005.г. *Српска средњовековна уметност између Византије и Запада*; 2006 - 2010.г. *Српска и византијска уметност у позном средњем веку*; 2011 - *Српска средњовековна уметност и њен европски контекст и Хришћанска култура на Балкану у средњем веку: Византијско царство, Срби и Бугари од почетка 9. до почетка 15. века*.

Године 1995. била је носилац стипендије Springer Verlag додељене за истраживање српских средњовековних илуминираних рукописа у збирци Грчке православне патријаршије у Јерусалиму. У периоду између 2001. и 2005. године била је извршни координатор TEMPUS пројекта *Understanding the Visual Culture of the Balkans* реализованог под покровитељством Европске комисије у сарадњи Одељења за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду са Универзитетом у Атини, Универзитетом у Јањини, Универзитетом у Бечу, Универзитетом у Скопљу, и учешћем академика проф. др Елке Бакалове, дописног члана Бугарске академије наука, као спољног експерта. Од 2008. године руководилац је пројекта и редовни предавач на годишњим зимским међународним академским радионицама *Јеврејска уметност и традиција* на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду и уредник издања исте радионице, *Менора. Зборник радова*.

Године 2009. била је организатор и предавач на међународној летњој школи *From Constantinople to Belgrade*, реализоване у сарадњи са професорима са Лудвиг Максимилијан Универзитета у Минхену и Универзитета у Келну. Године 2012. била је организатор и предавач на међународној летњој школи *Culture: Contact and Conflict in Southeastern Europe* реализоване у оквиру пројектне активности међународне

академске мреже *Media und Memoria*, подржане од стране DAAD-а а под руководством Универзитета у Констанцу (Немачка). Проф. др Јелена Ердељан била је члан организационих и академских одбора, као и уводничар са предавањем по позиву, на више међународних научних конференција међу којима и *Third International Conference of PhD Students and Recent PhD Graduates, Migrations in Visual Culture* (Филозофски факултет у Београду, Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту, Београд 2016), *Sustainable Development of Mountain Areas – Experiences, Challenges and Perspectives* (Универзитет Црне Горе, Жабљак 2016), *Creating Memories in Early Modern and Modern Art and Literature* (Филозофски факултет, Београд 2017) и *Third International Conference of PhD Students and Recent PhD Graduates, Art and Cross-Cultural Dialogue: Identity and Cultural Diversity* (Државна академија уметности, Тбилиси, Филозофски факултет у Београду, Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту), Тбилиси 2017.

Уредила је зборнике *TEXTS-INSCRIPTIONS-IMAGES, Art Readings, Thematic annual peer-reviewed edition in Art Studies in two volumes*, 2016/vol. 1 – Old Art, ed. by E. Moutafov, J. Erdeljan, Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2017. и *Migrations in Visual Art*, The Pontes Academici Book Series, ed. by J. Erdeljan, M. Germ, I. Prijatelj Pavičić, M. Vicelja Matijašić, Beograd 2018. Била је помоћник уредника издања Института за историју уметности Филозофског факултета припремљеног у част четири деценије постојања Института, *SYMMEIKTA, Зборник радова поводом четрдесет година Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду*, ур. И. Стевовић, пом. ур. Ј. Ердељан, Београд 2012. Била је рецензент радова објављених у међународном зборнику *Actual Problems of Theory and History of Art III, Collection of articles*, St. Petersburg State University, Lomonosov Moscow State University, St. Petersburg 2013.

Члан је редакције *Зборника Народног музеја у Београду*, свеске за историју уметности, редакције часописа *Зограф* који издаје Институт за историју уметности Филозофског факултета у Београду, *Зборника Музеја примењене уметности, Porphyra* (Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia et al) и редакције часописа *El Prezente. Journal for Sephardic Studies* који издаје Бен Гурион Универзитет у Негеву, Израел. Члан је Друштва историчара уметности, Одељења за ликовне уметности

Матице српске. Сарадник је *Medieval Academy of America* и саветник по позиву редакције часописа који издаје ова реномирана институција, *Speculum. A Journal of Medieval Studies*. Објавила је већи број превода стручних и научних текстова, као и монографских студија, са српског на енглески језик, са бугарског на енглески, италијанског на енглески, немачког на српски и др.

Проф. др Јелена Ердељан је са рефератом и по позиву учествовала на више стручних и научних скупова, међу којима су и: *Манастир Жича* (Народни музеј Краљево, Краљево 1995); *XX Интернационални византолошки конгрес* (Париз 2001); *IV национална Византолошка конференција* (Српски комитет за византологију - САНУ, Београд 2005); *Нови Јерусалими. Преношење сакралих простора у хришћанској култури* (Центар за источнохришћанску културу, Москва 2006); *XXI Интернационални византолошки конгрес* (Лондон 2006); *Грчка култура и традиција* (Универзитет у Хаифи 2007); *Манастир Каленић: у сусрет шестој стогодишњици* (САНУ – Епархија Шумадијска, манастир Каленић 2008); *Србија и Византија* (Универзитет у Келну 2008); *XV Светски конгрес јеврејских студија* (Хебрејски универзитет у Јерусалиму 2009); *V национална Византолошка конференција* (Српски комитет за византологију - САНУ, Београд 2010); *Визуелни конструкти Јерусалима* (Хебрејски универзитет у Јерусалиму 2010); *Заједничка култура и посебни идентитети: хришћани, Јевреји и муслимани на османском Балкану* (Бен Гурион Универзитет у Негеву и Филозофски факултет Универзитета у Београду, Београд 2011); *Пре и после пада Цариграда* (Центар за кипарске студије Филозофског факултета у Београду 2012); *48. Међународни конгрес средњовековних студија, секција Средњовековна Србија* (Универзитет Западног Мичигена, Каламазу 2013); *„Поствизантијска“ уметност: Православна хришћанска уметност у „не-византијском“ свету?* (Централноевропски универзитет, Будимпешта 2013); *Дукља (Doclea) – могућности истраживања и презентације* (Универзитет Црне Горе, Подгорица 2013); *Визуелна култура Балкана. Стање истражености и правци даљег развоја* (Центар за визуелну културу Балкана Филозофског факултета у Београду, Београд 2014); *Иконе и иконологија* (Центар за иконографске студије Свеучилишта у Ријеци, Ријека 2015); *Одјеци Шабатаја Севија у јеврејској литератури* (Бен Гурион Универзитет у Негеву, скуп одржан у Улцињу 2015); *Текст/Написи/Слике* (Институт уметности при Бугарској академији наука, Софија 2016); *Маријанска иконографија на*

истоку и западу (Центар за иконографске студије Свеучилишта у Ријеци, Ријека 2016); *Надилазећи границе византијске и поствизантијске уметности* (Институт уметности при Бугарској академији наука, Софија 2017); *Ниш и Византија XVI* (Град Ниш, Универзитет у Нишу, Православна епархија Нишка, Културни центар Ниш 2017); *Образовање меморије у раној модерној и модерној уметности и књижевности* (Филозофски факултет у Београду 2017) и *XVII Светски конгрес јеврејских студија* (Хебрејски универзитет у Јерусалиму 2017); *Eclecticism at the Edges: Medieval Art and Architecture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Cultural Spheres* (Универзитет Принстон, 2019.). По позиву који јој је упућен од стране организатора, Одељења за уметност и архитектуру и Индекса средњовековне уметности Универзитета Принстон, проф. др Јелена Ердељан одржала је на Универзитету Принстон, на међународном научном скупу *Eclecticism at the Edges: Medieval Art and Architecture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Cultural Spheres*, уводно пленарно предавање са темом *Cross-Cultural Entanglement and Visual Culture in Eastern Europe c. 1300-1550*.

Поред редовног рада на матичном факултету, проф. др Јелена Ердељан је током школске 2011/2012. године предавала *Историју уметности* на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу. Предавање по позиву *Image of the Other in South-Eastern Europe in the Middle Ages* држала је на Универзитету у Констанцу (Немачка) током летњег семестра 2012. године а *Стратегије конструисања визуелног идентитета на Медитерану у доба првих крсташких ратова: Сицилија, Венеција, Света земља* на Историјском институту Универзитета Црне Горе у Подгорици током зимског семестра 2013. године. На Филозофском факултету Свеучилишта у Ријеци априла 2018. године одржала је предавање по позиву под насловом *Уметност у средњовековној Србији. Нове перспективе*.

Проф. др Јелена Ердељан је као самостални аутор објавила пет књига. Уз то, аутор је тридесет седам научних радова, међу којима је највећи број објављен у водећим националним или међународним научним часописима и зборницима радова који се налазе на WoS и ERIH листама. Објавила је и велики број превода стучних и научних радова, као и превод две монографије, са српског на енглески језик. Од избора у звање ванредног професора 2015. године, проф. др Јелена Ердељан објавила је две књиге и тринаест нових радова.

Научни радови пре избора у звање ванредног професора (1991–2015.)

Осврнућемо се најпре на три монографске студије које је проф. др Јелена Ердељан објавила као самостални аутор, као и на једну књигу коју је објавила као ко-аутор у овом периоду. Књига проф. др Јелене Ердељан *Средњовековни надгробни споменици у области Раса* објављена 1996. године у Београду, у издању Археолошког института из Београда (едиција Монографије, свеска 31). Ова монографска студија настала је као резултат вишегодишњег обимног, систематичног и педантног истраживачког и рада на прикупљању и документовању грађе на терену и представља усавршену и допуњену верзију магистарског рада. Интердисциплинарно је први пут у нашој науци приступљено проучавању до тад мало или у потпуности непубликованих споменика са сеоских гробаља у области Раса што је допринело не само упознавању стручне јавности са овом важном грађом из времена између позног средњег века и Велике сеобе, већ и на основама примереним методолошки новим и савременим токовима науке отворило важно питање сагледавања значаја и значења популарне визуелне културе код Срба у средњем веку, разматраног са методолошког полазишта идеје дугог трајања. Јелена Ердељан је захваљујући свом дару за разумевање ширег оквира настанка и тумачења визуелне културе овом монографском студијом знатно допринела и сагледавању целине културне историје ове важне, у средњем веку престоне области Немањичке државе. У другачијем ракурсу сагледавања и разматрања средњовековних надгробних споменика, њихове функције и значења у контексту политичке и културне историје, те официјелних црквених и популарних народних погребних обичаја, са свим променама које су настале од времена

самосталности српске државе до османских освајања, показује одлично владање достигнућима нове историје уметности и примене иновативних методолошких захвата. Књига *Манастир Јошаница* објављена је у Београду 2008. године, у издању Републичког завода за заштиту споменика културе (ко-аутори Б. Цветковић, И. Стевовић). Проф. др Јелена Ердељан је у оквиру ове студије посвећене манастиру Јошаница детаљно обрадила старо гробље које се налази око манастирске цркве, са посебним освртом на типологију споменика и могуће индиције који они пружају о

старини овог светог места као и о могућем датовању саме цркве. Монографска студија проф. др Јелене Ердељан, *Изабрана места. Конструисање Нових Јерусалима код православних Словена*, Институт за теолошка истраживања Православног богословског факултета Универзитета у Београду, Београд 2013, настала је као резултат методолошки иновативних вишегодишњих мултидисциплинарних истраживања везаних за средства конструисања и визуелизације идентитета изабраних места у хришћанском средњем веку, почевши од матрице установљене у старозаветно време у Јерусалиму, преко архетипског примера хришћанског центра или престонице оствареног у престоници РOMEЈСКОГ царства, Цариграду, до начина и средстава (идеолошких, теолошких, просторно-визуелних) преношења, апропријације и интерпретације такво установљене матрице код православних Словена. Резултати свеобухватног проучавања овог сложеног феномена визуелне културе средњег века саопштени у овој студији представљају нов и веома важан допринос савременим студијама Јерусалима као материјалног и наративног простора, као просторне иконе. С друге стране, они истовремено осветљавају процесе и резултате, нарочито у домену стварања визуелне културе, интерпретације старозаветних идеја и модела у владарским идеологијама Другог бугарског царства, српске Деспотовине у доба Лазаревића и Московске кнежевине а потом и царства. Ова студија проф. др Јелене Ердељан представља изузетно важан научни допринос не само у области историје уметности већ и других друштвено-хуманистичких дисциплина, нов како по предмету проучавања тако и по методолошком приступу. Књига проф. др Јелене Ердељан *Медитеран и други светови. Питања визуелне културе, XI-XIII век*, објављена у Новом Саду 2015. године, представља тематски и методолошки иновативан допринос у оквирима српске историографије историје уметности и шире, визуелне културе. Медитерански свет, не само као броделовски дефинисана географска одредница већ и као одредница културе, представља интеркултурални модел који је у овом делу примењен у анализи визуелне културе зрелог средњег века, и то онај који је често до сад занемариван у оквиру традиционалне историографије која је полазила од апсолутне некомпатибилности конфесионално различито утемељених (визуелних) култура као што су византијска, западноевропска, фатимидска, јеврејска. Ова студија такође отвара и питања односа балканског и медитеранског света у наведеном раздобљу. Са циљем да се пође даље од традиционалних методолошких приступа

заснованих на поједностављеном супротстављању конструисаних екстрема означених као „утицаји/ширење“ спрам „локалног развоја“, као и превазиђених и тешко прихватљивих идеја колонизације, у овој студији Јелена Ердељан окренула се разматрању идеја попут хибридности и транскултуралности, схваћене као процес истовременог трајања и активности више врста полилога, сусрета и интеракције, или хетероглосије, што у већој мери одговара реалним историјским оквирима и чињеницама о којима сведочи визуелна култура Медитерана и Балкана тј. југоисточне Европе у зрелом средњем веку.

Уз горе наведене књиге, у овом периоду проф. др Јелена Ердељан је објавила више научних радова у научној периодици националног и међународног значаја, лексикографских јединица, поглавља у монографијама са више аутора, те зборницима са научних скупова. Међу тим радовима издвајамо следеће: О српском јеванђелистару No. 19 из Библиотеке Грчке православне патријаршије у Јерусалиму (*Evangeliare serbe no. 19 dans la Bibliotheque du Siege du Patriarcat orthodoxe grec a Jerusalem*), *Саопштења XXVII–XXVIII*, Београд 1995–1996, 41 – 52; Стећци – један поглед на иконографију популарне фунерарне уметности на Балкану (*Stećci – A View of the Iconography of Popular Funerary Art in the Balkans*), *Међународни научни скуп Поствизантијска уметност на Балкану*, Београд 2000, 295–308; *Popular Funerary Art in Medieval Serbia. A Pagan Undercurrent*, *XXe Congres international des Etudes byzantines, Pre-actes, III. Communications Libres*, Paris 2001, 253; Поговор у књизи Д. Џ. Голдберг, Џ. Д. Рејнер, *Јевреји. Историја и религија*, Београд 2003, 425–430; Погребни обреди и надгробна обележја, *Приватни живот у српским земљама средњег века*, приредиле С. Марјановић-Душанић и Д. Поповић, Београд 2004, 415–443; Београд као Нови Јерусалим. Размишљања о рецепцији једног топоса у доба деспота Стефана Лазаревића (*Belgrade as New Jerusalem. Reflections on the Reception of a Topos in the Age of Despot Stefan Lazarević*), *Зборник радова Византолошког института XLIII* (2006), 97–110; *Appropriation of Constantinopolitan identity in the late Middle Ages: the case of Trnovo and Belgrade*, in: *Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies*, Vol. III, ed. by F. K. Haarer and E. Jeffreys, London 2006, 67–68; *New Jerusalems in the Balkans: Translation of Sacred Space in the Local Context*, in: *New Jerusalems, The Translation of Sacred Spaces in Christian Culture*, Material from the International Symposium, ed. by A.

Lidov, Moscow 2009, 458-474; Мотив пустиње и града у сликарству припрате Богородичине цркве манастира Каленића, *Научни скуп Манастир Каленић, У сусрет шестој стогодишњици*, уредила Ј. Калић, Београд - Крагујевац 2009, 109-119; Трново. Принципи и средства конструисања сакралне топографије средњовековне бугарске престонице, *Зборник радова Византолошког института* XLIII, Београд 2010, 199-213; Jewish Funerary Monuments from Niš: A Comparative Analysis of Form and Iconography, *El Prezente: Studies in Sephardic Culture*, vol. 4, Ben Gurion University of the Negev, Bersheeba 2010, 1-20; New Jerusalems as New Constantinoples? Reflections on the reasons and principles of Translatio Constantinopoleos in Slavia Orthodoxa, *ΔΧΑΕ* 32 (2011), 11-18; Common Traits and Particularities of Christian, Jewish and Muslim Funerary Art in the Ottoman Balkans, *Common Culture and Particular Identities: Christians, Jews and Muslims in the Ottoman Balkans (15th-20th century)*, Abstracts of Papers, ed. by E. Папо, N. Makuljević, Belgrade 2011, 20; Studenica. An identity in marble, *Зограф* 35 (2011), 93-100; Studenica. All Things Constantinopolitan, *ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ, Зборник радова у част 40 година Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду*, ур. И. Стевовић, пом. ур. Ј. Ердељан, Београд 2012, 93-101; Studenica. A New Perspective?, *Serbia and Byzantium, Proceedings of the International Conference Held on 15 December 2008 at the University of Cologne*, M. Angar, C. Sode eds. (Studien und Texte zur Byzantinistik 8, Herausgegeben von Claudia Sode), Peter Lang GmbH Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main 2013, 33-43; Византијско-српски односи. Уметност, *Српска енциклопедија*, том 2, Матица српска, САНУ, 2013, 372-376; Један предлог оквира за разумевање визуелне културе Дукље у контексту културне динамике на простору Медитерана и југоисточне Европе у доба класичне и позне антике, *Историјски записи* LXXXVII, 1-2 (2014), 11-21; Visual Culture of the Medieval Balkans, in: *Visual Culture of the Balkans: State of Research and Further Directions*, ed. by N. Makuljević, Belgrade 2014, 15-16; Strategies of Constructing Jerusalem in Medieval Serbia, in: *Visual Constructs of Jerusalem*, B. Kuhnel et al. eds., Brepols, Turnhout 2014, 231-240.

Као целина, научни радови др Јелене Ердељан настали у периоду до 2015. године, представљају резултате континуираног систематичног истраживачког рада, посвећености писању о различитим аспектима визуелне културе средњег века, а посебно о начелима и примерима реализације сакралних простора уз ослањање на

нове токове у научној дисциплини историје уметности, тј. становишта нових иконолошких студија, студија хијеротопије, те приступа који је Ханс Белтинг дефинисао као *Bildanthropologie*, у чему би се посебно могао истаћи допринос остварен кроз научни рад објављен у угледном гласилу водећег међународног значаја Хришћанског археолошког друштва у Атини (*New Jerusalems as New Constantinoples? Reflections on the reasons and principles of Translatio Constantinopoleos in Slavia Orthodoxa*, ДХАЕ 32 (2011), 11-18), рад са међународног научног скупа одржаног у организацији Центра за источнохришћанску културу у Москви (*New Jerusalems in the Balkans: Translation of Sacred Space in the Local Context*, in: *New Jerusalems, The Translation of Sacred Spaces in Christian Culture, Material from the International Symposium*, ed. by A. Lidov, Moscow 2009, 458-474), рад о сакралној топографији престонице Другог бугарског царства, Трнова (Трново. Принципи и средства конструисања сакралне топографије средњовековне бугарске престонице, *Зборник радова Византолошког института* XLIII, Београд 2010, 199-213), као и рад посвећен просторно-визуелној реализацији идеје Јерусалима у средњовековној Србији објављен од стране угледне светске издавачке куће Бреполс (*Strategies of Constructing Jerusalem in Medieval Serbia*, in: *Visual Constructs of Jerusalem*, B. Kuhnel et al. eds., Brepols, Turnhout 2014, 231-240).

На основу таквог, интердисциплинарног приступа, проф. др Јелена Ердељан разматра и смисао визуелног идентитета појединих, иконичних примера византијске и српске средњовековне уметности, и њихове носеће визуелне елементе. У том погледу од посебног је значаја истаћи више њених радова посвећених различитим отвореним питањима везаним за Богородичину цркву у Студеници, један од најважнијих сакралних простора српске државе у средњем веку, чије хијеротопске елементе те носећи елемент њеног укупног идентитета, мермер од којег је саздана, као год и менталне, на идеолошким премисама засноване слике конструисане у писаним изворима који сведоче о његовом устројавању, проф. др Јелена Ердељан посматра и из историографски и методолошки нове перспективе, не као ванвременску датост већ у контексту њиховог учешћа у контруисању одређеног друштвеног идентитета, или социјалног нексуса, те разматра рецепцију и импакт тако структурираног визуелног идентитета контекстуализованог у одређеном историјском времену и политици државе и цркве Ромејског царства и државе првих Немањића (*Studenica. An identity in marble*,

Зограф 35 (2011), 93-100; Studenica. All Things Constantinopolitan, *ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ*, *Зборник радова у част 40 година Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду*, ур. И. Стевовић, пом. ур. Ј. Ердељан, Београд 2012, 93-101; Studenica. A New Perspective?, *Serbia and Byzantium, Proceedings of the International Conference Held on 15 December 2008 at the University of Cologne*, М. Angar, C. Sode eds. (Studien und Texte zur Byzantinistik 8, Herausgegeben von Claudia Sode), Peter Lang GmbH Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main 2013, 33-43).

Радови проф. др Јелене Ердељан посвећени јеврејској визуелној култури на Балкану представљају значајан и нов допринос разумевању културне динамике религије и визуелне културе на овој територији, те по први пут систематски и на новим методолошким основама засновано представљен и сагледан материјал везан за фунерарну уметност јеврејске сефардске заједнице на Балкану (*Jewish Funerary Monuments from Niš: A Comparative Analysis of Form and Iconography, El Prezente: Studies in Sephardic Culture*, vol. 4, Ben Gurion University of the Negev, Bersheeba 2010, 1-20; Common Traits and Particularities of Christian, Jewish and Muslim Funerary Art in the Ottoman Balkans, *Common Culture and Particular Identities: Christians, Jews and Muslims in the Ottoman Balkans (15th-20th century)*, Abstracts of Papers, ed. by E. Папо, N. Makuljević, Belgrade 2011, 20).

У раду Један предлог оквира за разумевање визуелне културе Дукље у контексту културне динамике на простору Медитерана и југоисточне Европе у доба класичне и позне антике, *Историјски записи* LXXXVII, 1-2 (2014), проф. др Јелена Ердељан даје важан прилог студијама визуелне културе античке уметности на простору југоисточне Европе тиме што износи и образлаже савремене методолошке оквире транскултуралних или крос-културалних истраживања у којима би требало сагледавати визуелну културу Дукље у доба класичне и позне антике. Посебно указује на неопходност разматрања интеракције главних актера културне динамике на простору Медитерана и југоисточне Европе у поменутом раздобљу као носилаца процеса флукуације људи, идеја, религијских веровања, добара и предмета материјалне и визуелне културе. У методолошком смислу наглашава потребу комбиновања искустава „уопштавања“ историје уметности и „партикуларизма“ археологије у стварању адекватне основе за разумевање Дукље као Места, у смислу у којем то дефинише Марк

Оже, као тачке у којој се дели историја, оне која је везана за културне моделе, културну динамику и идентитет. Рад проф. др Јелене Ердељан *Visual Culture of the Medieval Balkans*, in: *Visual Culture of the Balkans: State of Research and Further Directions*, ed. by N. Makuljević, Belgrade 2014, 15-16. такође отвара питања нових методолошких оквира за проучавање визуелне културе на Балкану у средњем веку и то посебно са становишта теорије границе према којој ово подручје на раскршћу треба посматрати као простор интеракције више различитих културних и религијских дискурса чији је део и продукција визуелне културе као једног од кључних елемената идентитета.

Научни радови после избора у звање ванредног професора (2015 - 2019.)

Од избора у звање ванредног професора, проф. др Јелена Ердељан била је аутор радова који и квантитативно и квалитативно задовољавају мерила за избор у звање редовног професора, сходно пропозицијама утврђеним у *Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* (Гласник БУ бр. 192), као и *Правилима о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду*.

Самосталне научне монографије: У периоду после избора у звање ванредног професора, проф. др Јелена Ердељан је као самостални аутор објавила две научне монографије. Студија *Chosen Places. Constructing New Jerusalems in Slavia Othodoxa*, Brill, Leiden-Boston 2017, објављена је у едицији *East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450-1450*, под уредништвом проф. др Флорина Курте, у оквиру издавачке делатности међународно реномиране издавачке куће Брил, као истакнута међународна монографија (**М 11**). У овој књизи проф. др Јелена Ердељан разматра старозаветни топос изабраног места и његове просторно-визуелне реализације и интерпретације, почевши од самог Јерусалима. Детаљно проучава историју Јерусалима и етапе формирања његовог богомизабраног статуса, најпре у старозаветно а потом и новозаветно доба, те преношења ту и тако установљеног модела и његове интерпретације у престоници Ромејског царства као и у престоницама централне и источне Европе у позном средњем веку, у Бугарској, Србији и Русији. Нарочито се фокусира на проблем односа Јеруслима и Нових Јерусалима као једновремено реалних

и идеалних градова, урбаних целина колико и манастирских комплекса као израза идеје пустиње као града, те удела сакралне топографије и појединачних сакралних фокуса тих и таквих градова у преношењу слике места које треба већ овде на земљи да буде просторна икона Царства небеског. То је дубоко повезано са есхатолошким схватањима која леже у основи идеолошких премиса подухвата подизања таквих изабраних места. Сложени свет идеја, утемељених у теолошкој мисли средњег века, и често слабо или пак уопште непубуликован материјал, износи се у овој студији на оригиналан и научно интердисциплинарно заснован начин који указује на ерудицију аутора а сасвим извесно представља изузетан допринос не само студијама визуелне културе средњег века већ и другим хуманистичким дисциплинама.

Књига проф. др Јелене Ердељан *Балкан и Медитеран. Културни трансфер и визуелна култура у средњовековно и рано модерно доба*, објављена у Београду 2019. године (**М 41**), посвећена је визуелној култури Балкана као дела медитеранског света. Управо нагласак на припадности Балкана медитеранском свету био је у досадашњим истраживањима недовољно осветљен, нарочито када је реч о прожимању култура и идеји културног трансфера. Сложеност Медитерана као идентитета током средњег века и предмодерног доба јесте у првом реду етно-религијски диверзитет, будући да у њему паралелно постоје различите сфере: хришћанска, исламска, јеврејска, латинска, ромејска (грчка), арапска (турска). Да би се разумео медитерански културни простор треба уочити и објаснити све везе које премешћују, преклапају и спајају ове различите конфесионалне, етничке и лингвистичке групе. Поред тих многобројних веза, искуство живљења у једном географском окружењу, кретање људи и добара, довело је до посебне врсте међусобног разумевања и омогућило културну синтезу и иновације које су превазилазиле границе појединих идентитетских група. Овом феномену, који има свој географски, наднационални и надрелигијски аспект, у чијој основи је лежало међусобно разумевање произашло из медитеранског културног идентитета, посвећена су поједина поглавља књиге Балкан и Медитеран. Књига др Јелене Ердељан *Балкан и Медитеран. Културни трансфер и визуелна култура у средњовековно и рано модерно доба* представља новину у нашој науци, у првом реду по приступу који указује на нове перспективе и неопходност превазилажења овешталих категорија, попут поделе на исток и запад, османски и европски, исламски и хришћански Медитеран.

Иновативна, писана прегледно, са увидом у најсавременије токове медитеранских студија, показала је путеве конструисања визуелног идентитета на Балкану кроз контакт са медитеранским светом. Брижљиво одабрани и подробно проучени примери, као што је визуелизација култа Светог Спиридона као сведока интеракције хришћанског православног и католичког идентитета и визуелна култура сефардске а посебно крипто-јеврејске шабатајске заједнице на Балкану, омогућили су да проф. др Јелена Ердељан оправдано утемељи свој закључак о неопходности промена у важећем наративу историје уметности средњовековног и раног модерног доба у правцу уважавања историјске реалности културног плурализма, мултилингвалности, вишеструких и крипто идентитета, те хетеротопије и хетероглосије Балкана у предмодерном периоду. Примери транскултуралне интеракције и културног трансфера воде продубљењем и осмишљењем сагледавању различитих, често сложених, аспеката визуелне културе Балкана у оквиру његових природних веза са Медитераном. У коначном исходу, они захтевају промену епистемолошке парадигме, односно удаљавање од негативних премиса у којима је Балкан вечити други. Овако осмишљена књига, додатно опремљена одличним илустрацијама и мапама, представља не само допринос историји уметности, него и историји културе, религије, медитеранским студијама и балканистици. Писана стручно и на основу дугогодишњих истраживања визуелне културе Балкана и медитеранског света, ова књига прави је пример неопходности интердисциплинарног приступа и широког увида у питање које се проучава.

Један рад из категорије M21–M23: *A note on two unpublished Coptic textiles from Belgrade*, Зограф 41 (2017), 19-25 (**M 23**). У овом тексту представљена су два досад непубликована примерка из збирке коптских тканина која се чувају у Музеју примењене уметности у Београду. Оба су првобитно била део одевних предмета, туника, употребљених у фунерарне сврхе. На оба примерка препознају се мотиви везани за култ и прослављање бога Диониса као и мотив такозваног коптског коњаника. У овом раду проф. др Јелена Ердељан даје свеобухватну иконографску и иконолошку анализу наведених мотива у контексту визуелне културе позне антике, нарочито у Египту, и указује на феномен реконтекстуализације традиција класичне

антике у окружењу и околностима културног и верског синкретизма типичног за ову епоху и подручје. У овом периоду, а посебно у Египту, долази до повлачења паралела између и извесног стапања култа Диониса са хришћанским веровањем у спасење кроз страдање Исуса Христа, о чему, с правом наглашава проф. др Јелена Ердељан у овом раду, најбоље сведочи хексаметарска поема Диниосијака, дело Нона из Панополиса, данашњег Ахмима, једног од локалитета са којег потиче највећи број данас познатих примерака коптских тканина. Коначно, имајући све напред изложено у виду, она указује на могућност да су и разматрани примерци коптских тканина могли функционисати како у многобожачком тако и у хришћанском контексту у Египту позноантичког раздобља.

Један рад из категорије M24. Додатно испуњен услов из категорије M21, M22 или M23 може, један за један, да замени услов из категорије M24 или M51. Рад у категорији M24 може бити замењен са радом у категоријама M41, M42 и M11-M14.: *Praying with the senses. Examples of icon devotion and the sensory experience in medieval and early modern Balkans* (са С. Брајовић), Зограф 39 (2015), 57-63 (**M 23**). У тексту се представљају резултати истраживања начина поштовања двеју Богородичиних светих слика – средњовековне мозаичке иконе Богородице Одигитрије светог Симеона Немање из манастира Хиландара и ренесансне иконе на дасци из цркве Госпе од Шкрпјела у Боки которској. Иако су овде разматране Богородице Одигитрије настале у различитим временским, просторним, конфесионалним и литургијским оквирима, однос верника према њима, пажљиво реконструисан на основу писаних извора, указује на истоврсност рецепције и поштовања светих слика током средњовековног и раног модерног раздобља у медитеранско-балканској сфери.

Пет радова из категорије M51. Додатно испуњен услов из категорије M24 (M11–M14, M21–M23 и M41, M42) може, један за један, да замени услов из категорије M51:

1. *Eikon and Magic. Solomon's Knot on the Floor Mosaic in Herakleia Lynkestis* (са Б. Вранешевић) IKON 9 (2016), 99-108 (**SCIMAGO Q4 M51**). У овом раду разматра се порекло и апотропаично значење као и употреба мотива Соломоновог чвора у рановизантијској уметности. Пажња је најпре усмерена на пример представљања овог

мотива на подним мозаицима просторије уз крстионицу Велике базилике на локалитету Хераклеја Линкестис из VI века. Проф. др Јелена Ердељан разматра могућност да је у овом простору, намењеном катихуменима, Соломонов чвор, нарочито збор својих значењских и формалних сличности са мотивом крста, могао функционисати и бити перципиран као једна врста иконе спасења обећаног светом тајном крштења. Истовремено, он је дубоко прожет магичним својствима која се приписују Соломоновом чвору или печату, о чему сведоче магијски текстови који су у христијанизованој форми били присутни у ромејској култури током свих векова њеног трајања.

2. *A Contribution to the Study of Marian Piety and Related Aspects of Visual Culture in Late Medieval Balkans: Several Notable Examples Recorded in Serbian Written Sources*, IKON 10 (2017), 369-376 (**SCIMAGO Q4 M51**). У овом раду проф. др Јелена Ердељан, на основу анализе српских средњовековних писаних извора, разматра поједине речите примере маријанске побожности у српским владарским породицама Немањића и Лазаревића и пореди их, те, историјски оправдано, имајући у виду династичке и политичке везе, везује за праксу у динстијама Комнина и Арпадоваца, познату такође на основу средњовековних извора. Посебно указује на улогу жена из наведених српских, ромејских и угарских владарских кућа у развијању овакве девоционе праксе која је, у овом раду, анализирана на основу култа Богородичиних икона из Хиландара, Куршумлије и Београда.

3. *A Note of the ktetorship and contribution of women from the Branković dynasty to cross-cultural connections in the late medieval and early modern Balkans*, Зборник Матице српске за ликовне уметности 44 (2016), 61-72 (**M 51**). У овом изузетно значајном раду проф. др Јелена Ердељан даје веома важан прилог разматрању питања ктиторства и доприноса жена из династије Бранковића кроскултурним везама на позносредњовековном Балкану и Балкану раног модерног доба. Њен приступ теми усмерен је и ка преиспитивању визуелне културе Балкана у поменуто времеа нарочито имајући у виду концепт предмодерне глобализације, концепт заједничке културе и посебних индивидуалних и колективних идентитета у предмодерно доба. Штавише, методолошки приступ проучавању улоге жена у кроскултурној интеракцији позног средњег века и раног модерног доба на подручју Балкана и источног Медитерана

заснован на просопографским студијама, студијама рода, умрежавања и визуелне културе знатно доприноси отварању нове перспективе сагледавања природе визуелне културе овог раздобља, у традиционалној историографији означеног као поствизантијско доба, у целини. Уместо сагледавања визуелне културе овог раздобља на Балкану као феномена искључиво окренутог прошлости и одржавању традиције ради ње саме, са другачијим углом гледања проф. др Јелена Ердељан указује на хоризонте који се указују сагледавањем снаге и креативне животности визуелног тог раздобља као суштински важног елемента свести о живљењу у садашњости са очима упртим у (есхатолошку) будућност.

4. *Мотив Часног крста и Дрвета живота у визуелном идентитету Богородичине цркве у Студеници*, Зборник Матице српске за ликовне уметности 45 (2017), 93-102 (**М 51**). У овом раду разматрају се различити иконографски и иконолошки облици и функција појављивања мотива Часног крста и дрвета живота у визуелном идентитету Богородичине цркве у Студеници, посебно у програму фреско-декорације западног зида наоса те скулпторалне декорације портала јужног и северног вестибила. У контексту симболике и функције реликвијарног и иконичног присуства мотива крста и дрвета живота у Студеници као носећег разматра се и просторна диспозиција манастира као и однос Богородичине и Краљеве цркве.

5. *Studenica and the Life Giving Tree*, in: *The Balkans and the Byzantine World before and after the Captures of Constantinople, 1204 and 1453*, ed. by Vlada Stanković, Lexington Books 2016, 81-90 (**М 14**). У овом веома значајном раду проф. др Јелена Ердељан разматра Часни крст тј. Живоносно дрво као окосницу конструисања идентитета манастира Студенице, а посебно манастирског католикона Богородице Евергетиде, као израза улоге и статуса њеног ктитора, Стефана Немање, као бранитеља праве истините вере у контексту оновременог Ромејског света и политичке и црквене историје Ромејског царства с краја XII века. Пажња је такође посвећена значајном уделу симболике материјала и хроматских решења Богородичине цркве, мермера њених фасада и односа њихове белине са црвеном бојом куполе, као активног средства преношења истинитости ортодоксног учења о оваплоћењу и искупитељском страдању Спаситеља те евхаристијском значају и значењу Часног крста као дрвета живота, кроз све етапе његове повести која спаја изгубљени са есхатолошким рајем. Овај рад

доприноси и својим методолошким приступом напуштању поларизованих гледишта центра и периферије.

6. *The Mediterranean World and Beyond*, in: *Beyond the Adriatic Sea. A Plurality of Identities and Floating Borders in Visual Culture*, ed. by S. Brajović, Novi Sad 2015, 19-32 (**M 14**). У овом раду проф. др Јелена Ердељан указује на значај савремених медитеранских студија и нове методолошке приступе у поступку проучавања визуелне културе јадранске обале и њеног залеђа.

Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије M31 или M33:

1. *Two inscriptions from the Church of Sts Sergius and Bacchus Near Shkodër and the Question of Text and Image as Markers of Identity in Medieval Serbia*, in: *TEXTS-INSCRIPTIONS-IMAGES, Art Readings, Thematic annual peer-reviewed edition in Art Studies in two volumes, 2016/vol. 1 – Old Art*, ed. by E. Moutafov, J. Erdeljan, Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2017, 129-143. Полазећи од два ктиторска натписа на латинском са цркве бенедиктинског манастира Светог Срђа и Вакха на реци Бојани код Скадра, данас у Историјском музеју у том граду, од којих један припада краљици Јелени Анжујској а други краљу Стефан Урошу II Милутину, проф. др Јелена Ердељан разматра питање удела текста и слике као маркера идентитета владара из династије Немањића. Пре свега, пажњу усмерава на краљицу Јелену која и кроз овај натпис, као и кроз своју ширу ктиторску делатност, изражава свој двојни али не и раздвојени идентитет као католичке вернице и једновремено краљице православног краљевства Немањића и средњовековне Србије као мултилингвалне, мултиконфесионалне заједнице која комуницира како са Римом тако и са Цариградом.

2. *The Balkans and the Renaissance World*, in: *BYZANTINE AND POST-BYZANTINE ART: CROSSING BORDERS EXPLORING BOUNDARIES, ART READINGS, Thematic Peer-reviewed Annual in Art Studies, Volumes I – II 2017*. I – Old Art, ed. by Emmanuel Moutafov, Ida Toth, Sofia 2018, 193-208. У овом раду проф. др Јелена Ердељан отвара питање односа Балкана и ренесансног света те износи примера из визуелне културе везане за личности попут Катарине Котроманић Косаче, Андронике Кастриоти, Ангелине Бранковић и Сандаља Хранића. Овај рад знатно доприноси промени оптике у

сагледавању горе наведеног питања и усмерава будућа истраживања ка савременим методолошким оквирима кроскултуралне и транскултуралне интеракције, конективности, умрежавања и миграција.

Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63:

1. *Облици и симболика простора Спасове цркве у Жичи* (са И. Стевовић), Међународни научни скуп "Ниш и Византија" XVI (3-5.6.2017.), Ниш 2018, 169-182 **(М63)**. Разматрајући новине у архитектури средишта српске архиепископије спрам старијих споменика, а из перспективе одраза њене литургијске намене, проф. др Јелена Ердељан у коауторству са проф. др И. Стевовићем у овом раду прецизира свеукупно вишеструко симболичко значење средишњег простора жичке цркве, налазећи у његовим особеностима, украсу и богослужбеним радњама посебне разлоге због којих је ово светилиште, према начелима хијеротопије, представљало први српски "Нови Јерусалим".

2. *Оквири разумевања сакралне топографије средњовековне Србије, XII-XV век* (са И. Стевовић), Српска теологија данас: књ. 9. Девети годишњи симпозион (26.05.2017), ур. Р. Поповић, Београд 2018, 34-43 **(М63)**. У раду се разматрају оквири разумевања, конституисања и трајања сакралне топографије средњовековне Србије. Реч је о анализи питања везаних за феномен преношења светости и просторно-визуелну матрицу изражавања статуса изабраног места. Посебна пажња у раду који је проф. др Јелена Ердељан написала и саопштила у коауторству са проф. др И. Стевовићем посвећена је манастирима (Студеница, Жича, Ресава) и градовима (Београд) у којима се у пуној мери препознају чворишне тачке образовања сакралне топографије.

Новим питањима и темама које отварају, новим методолошким приступима у њиховом проучавању и презентовању, радови др Јелене Ердељан чине важан и оригинални допринос резултатима новије историје уметности, не само у нашој средини.

РЕЗУЛТАТИ У ПЕДАГОШКОМ РАДУ И АНГАЖОВАЊУ У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ ФАКУЛТЕТА

Од 1991. године до данас проф. др Јелена Ердељан је на Филозофском факултету стекала сва академска звања. Проф. др Јелена Ердељан редовно држи наставу и активно се бави унапређењем свих видова њеног спровођења. Редовно држи консултације на свим нивоима студија на Одељењу за историју уметности. Ментор је великог броја дипломских, завршних, магистарских и мастер радова, као и докторских дисертација. Више радова којима је др Јелена Ердељан била ментор награђено је надградом Народног музеја у Београду за најбољи дипломски тј. мастер рад из историје уметности (радови М. Грабачић, Ј. Ђорђевића и Н. Пиперског). Константно је ангажована на увођењу нових садржаја, што се посебно види и по дугогодишњем раду на организовању и припреми посебних курсева које држи на међународној академској радионици *Јеврејска уметност и традиција која се на Филозофском факултету*, која се у организацији кандидата, а уз учешће бројних предавача из земље и иностранства, одржава сваке године, почевши од академске 2007/2008. Током протеклих година, радионицу је похађало више од 300 студената, како са Филозофског факултета тако и са других факултета Универзитета у Београду те других универзитета у земљи и иностранству. Проф. др Јелена Ердељан истиче се преданошћу у раду са студентима на свим нивоима студија, од основних до докторских. Учествује у организовању стручних екскурзија и држању наставе на терену (Истанбул 2011) што је за студенте посебно важно обзиром да је рад на терену најнепосреднији начин интеракције између наставника и студената, чиме се подстиче критичко мишљење студената и укључивање у истраживачки рад, као и најнепосреднији начин стицања знања о споменичкој грађи која је предмет предавања која кандидат држи на Одељењу за историју уметности. Проф. др Јелена Ердељан је предметни наставник на следећим предметима: *Античка уметност, Ранохришћанска и рановизантијска уметност, Уметност раног средњег века у Византији и западној Европи и Општа историја уметности средњег века, Од Јустинијана до Сулејмана Величанственог: визуелна култура средњовековног и раног модерног света и Уметност и визуелна култура медитеранског света* на основним студијама, *Методологија историје уметности средњег века и Уметност средњег*

века I на мастер студијама и на докторским студијама: *Историја уметности и области изучавања, Источнохришћанска уметност средњег века, Методологија историје уметности, Методолошке основе докторских студија историје уметности, Средњовековна уметност западне Европе, Увод у научноистраживачки рад, Одабир теме докторске дисертације, Уметност средњег века II*. Оцене добијене приликом евалуације наставе крећу се у распону од 3,5 до 4,9.

У оквиру других делатности на факултету свакако треба посебно нагласити два мандата у којима је проф. др Јелена Ердељан обављала и тренутно обавља дужност продекана за науку Филозофског факултета, као и њен труд око оснивања Центра за међународну сарадњу и односе с јавношћу Филозофског факултета чији је била први управник. Проф. др Јелена Ердељан била је члан Савета Филозофског факултета. Проф. др Јелена Ердељан је оснивач у управник Центра за студије јеврејске уметности и културе Филозофског факултета Универзитета у Београду. председавајући је члан научног већа Центра за кипарске студије Филозофског факултета Универзитета у Београду и члан научног већа Центра за византијске и хеленске студије, научног већа Центра за визуелну културу Балкана и научног већа Центра за кинеске студије Филозофског факултета Универзитета у Београду.

РЕЗУЛТАТИ У РАЗВОЈУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА

И пре и након избора у звање ванредног професора, проф. др Јелена Ердељан је била, и још увек јесте, ментор или члан комисије приликом израде односно одбране више од шездесет дипломских, магистарских, завршних, мастер и докторских радова на Филозофском факултету у Београду, Универзитету уметности у Београду, Универзитету у Новом Саду и Централноевропском универзитету у Будимпешти. Више радова којима је она била ментор надграђено је престижном наградом Народног музеја у Београду за најбољи дипломски или мастер рад из историје уметности. Организовала је међународну конференцију студената докторских студија и младих доктораната, *Migrations in Visual Culture* (Београд 2016), и уредила зборник у којима су

много докторанти објавили своје прве научне радове (*Migrations in Visual Art*, Belgrade 2018). Више младих истраживача, полазника годишње међународне академске радионице *Јеврејска уметност и традиција*, коју она организује и на којој предаје од 2008. године, објавило је своје радове у зборнику *Менора* који она уређује и учествовало у раду *Светског конгреса јеврејских студија* на Хебрејском универзитету у Јерусалиму (2009. и 2017. године).

УЧЕШЋЕ У СТРУЧНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ДРУГИМ ДЕЛАТНОСТИМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ НАУЧНЕ ОБЛАСТИ

У периоду између 2001. и 2005. године проф. др Јелена Ердељан је била извршни координатор TEMPUS пројекта *Understanding the Visual Culture of the Balkans* реализованог под покровитељством Европске комисије у сарадњи Одељења за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду са Универзитетом у Атини, Универзитетом у Јањини, Универзитетом у Бечу, Универзитетом у Скопљу, и учешћем академика проф. др Елке Бакалове, дописног члана Бугарске академије наука, као спољног експерта. Од 2008. године руководилац је пројекта и редовни предавач на годишњим зимским међународним академским радионицама *Јеврејска уметност и традиција* на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду и уредник издања исте радионице, *Менора. Зборник радова*. Године 2009. била је организатор и предавач на међународној летњој школи *From Constantinople to Belgrade*, реализоване у сарадњи са професорима са Лудвиг Максимилијан Универзитета у Минхену и Универзитета у Келну. Године 2012. била је организатор и предавач на међународној летњој школи *Culture: Contact and Conflict in Southeastern Europe* реализоване у оквиру пројектне активности међународне академске мреже *Media und Memoria*, подржане од стране DAAD-а а под руководством Универзитета у Констанцу (Немачка). Проф. др Јелена Ердељан била је члан организационих и академских одбора, као и уводничар са предавањем по позиву, на више међународних научних конференција међу којима и *Third International Conference of PhD Students and Recent PhD Graduates, Migrations in Visual Culture* (Филозофски факултет у Београду,

Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту, Београд 2016), *Sustainable Development of Mountain Areas – Experiences, Challenges and Perspectives* (Универзитет Црне Горе, Жабљак 2016), *Creating Memories in Early Modern and Modern Art and Literature* (Филозофски факултет, Београд 2017) и *Third International Conference of PhD Students and Recent PhD Graduates, Art and Cross-Cultural Dialogue: Identity and Cultural Diversity* (Државна академија уметности, Тбилиси, Филозофски факултет у Београду, Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту), Тбилиси 2017. Уредила је зборнике *TEXTS-INSCRIPTIONS-IMAGES, Art Readings, Thematic annual peer-reviewed edition in Art Studies in two volumes, 2016/vol. 1 – Old Art*, ed. by E. Moutafov, J. Erdeljan, Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2017. и *Migrations in Visual Art*, The Pontes Academici Book Series, ed. by J. Erdeljan, M. Germ, I. Prijatelj Pavičić, M. Vicelja Matijašić, Beograd 2018. Била је помоћник уредника издања Института за историју уметности Филозофског факултета припремљеног у част четири деценије постојања Института, *СΥΜΜΕΙΚΤΑ, Зборник радова поводом четрдесет година Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду*, ур. И. Стевовић, пом. ур. Ј. Ердељан, Београд 2012. Била је рецензент радова објављених у међународном зборнику *Actual Problems of Theory and History of Art III, Collection of articles*, St. Petersburg State University, Lomonosov Moscow State University, St. Petersburg 2013. Члан је редакције *Зборника Народног музеја у Београду*, свеске за историју уметности, редакције часописа *Зограф* који издаје Институт за историју уметности Филозофског факултета у Београду, *Зборника Музеја примењене уметности, Porphyra* (Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia et al) и редакције часописа *El Prezente. Journal for Sephardic Studies* који издаје Бен Гурион Универзитет у Негеву, Израел. Члан је Одељења за ликовне уметности Матице српске. Сарадник је *Medieval Academy of America* и саветник по позиву редакције часописа који издаје ова реномирана институција, *Speculum. A Journal of Medieval Studies*. Проф. др Јелена Ердељан је и један од истраживача који су поставили нову дигиталну платформу, *North of Byzantium*, посвећену продубљивању знања и ширењу резултата истраживања о овој теми која је настала као један од резултата рада међународног научног скупа *Eclecticism at the Edges: Medieval Art and Architecture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Cultural Spheres* на којем је, по позиву, на Универзитету Принстон одржала уводно

предавање. Објавила је већи број превода стручних и научних текстова, као и монографских студија, са српског на енглески језик, са бугарског на енглески, италијанског на енглески, немачког на српски и др. Проф. др Јелена Ердељан је током 2016-2017. године била уредник два циклуса научно - популарних предавања под насловом *Србија и Европа кроз векове прожимања* које је у својим просторијама организовао ЕУ инфо центар у Београду, Културни центар Делегације Европске уније у Србији, уз учешће, између осталих, и десет предавача професора и сарадника Филозофског факултета у Београду.

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Увидом у целокупну документацију и подробном анализом научних радова јединог пријављеног кандидата, проф. др Јелене Ердељан, Комисија је утврдила да је кандидат испунио све формалне услове за избор у звање редовног професора, према критеријумима прописаним Законом о високом образовању, Минималним условима за избор у звање наставника на универзитету, Статутом Универзитета у Београду, Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, као и Статутом Филозофског факултета у Београду, односно Правилима о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду. Уз ово, проф. др Јелена Ердељан својим целокупним досадашњим научно-истраживачким радом, сабраним у пет књига које је објавила као самостални аутор и више од тридесет радова објављених у угледним домаћим и иностраним часописима и зборницима са научних скупова, једнако колико и наставничком односно стручном, уредничком и организационом делатношћу на Филозофском факултету у Београду, с правом завређује да буде оцењена као један од водећих истраживача у научној области историје ликовних уметности и архитектуре, са публикованим резултатима истраживања која сведоче о ширини њених научних интересовања те ерудицији и иновативности у приступу темама које је крећу од античког до раног модерног доба. О

томе посебно сведочи орден Кавалера дел ладино који јој је за изузетан допринос на пољу проучавања сефардске културе додељен од Ауторидад насионала дел ладино државе Израел и Бен-Гурион универзитет у Негеву, те предавање по позиву које је одржала на Универзитету Принстон на научном скупу *Eclecticism at the Edges: Medieval Art and Architecture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Cultural Spheres* а које је значајно допринело утемељивању нових погледа и методолошког приступа у проучавању уметности централне и источне Европе у позном средњем веку и раном модерном добу. Проф. др Јелена Ердељан је тиме постала и један од истраживача који су поставили нову дигиталну платформу, *North of Byzantium*, посвећену продубљивању знања и ширењу резултата истраживања о овој теми. Имајући у виду све наведене и подробно образложене аспекте рада кандидата, Комисија је слободна да Изборном већу Филозофског факултета у Београду предложи да проф. др Јелена Ердељан буде изабрана у звање **РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА** за ужу научну област **ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ**, са пуним радним временом на неодређено време.

Београд, 30.05. 2019.

Филозофског

др Марица Шупут, редовни професор
факултета у Београду у пензији

др Ненад Макуљевић, редовни професор
Филозофског факултета у Београду

Филозофског

др Влада Станковић, редовни професор
факултета у Београду

др Елка Бакалова, редовни професор
Новобугарског универзитета у Софији у пензији,
дописни члан Бугарске академије наука

др Марина Вицеља-Матијашић, редовни професор
Филозофског факултета Свеучилишта у Ријеци

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Филозофски факултет у Београду
 Ужа научна, односно уметничка област: Историја ликовних уметности и архитектуре
 Број кандидата који се бирају: 1
 Број пријављених кандидата: 1
 Имена пријављених кандидата:
 1. ___ Јелена Ердељан ___
 2. _____

II - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Јелена, Боривој, Ердељан
 - Датум и место рођења: 09.08.1965. Београд
 - Установа где је запослен: Филозофски факултет у Београду
 - Звање/радно место: доктор наука, ванредни професор
 - Научна, односно уметничка област Историја ликовних уметности и архитектуре

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:
 - Назив установе: Филозофски факултет у Београду
 - Место и година завршетка: Београд 1989.
Мастер:
 - Назив установе:
 - Место и година завршетка:
 - Ужа научна, односно уметничка област:
Магистеријум:
 - Назив установе: Филозофски факултет у Београду
 - Место и година завршетка: Београд 1995.
 - Ужа научна, односно уметничка област: Историја ликовних уметности и архитектуре
Докторат:
 - Назив установе: Филозофски факултет у Београду
 - Место и година одбране: Београд 2008.
 - Наслов дисертације: Идеја Јерусалима и градови-престонице држава православних Словена у позном средњем веку
 - Ужа научна, односно уметничка област: Историја ликовних уметности и архитектуре
Досадашњи избори у наставна и научна звања:
 - доцент 2009.
 - ванредни професор 2015.

3) Испуњени услови за избор у звање _____ РЕДОВНИ ПРОФЕСОР _____

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
1	Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	просечна оцена 4,2
3	Искуство у педагошком раду са студентима	28 година непрекинутог радног стажа у свим звањима, од асистента приправника до ванредног професора, на Филозофском факултету у Београду

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	Од 2015.г. кандидат је био, или је и даље, ментор 7 докторских дисертација (4одбрањене и 3 у изради), члан комисије на одбрани 7 докторских дисертација на Филозофском факултету, ментор 7 мастер радова и члан комисије 2 мастер рада на Филозофском факултету у Београду и на Студијама при Универзитету у Београду (мастер студије Религија у друштву, култури и европским интеграцијама), ментор 5 завршних и дипломских радова и члан комисије за одбрану 3 завршна и дипломска рада на Филозофском факултету.
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	1. Сузана Кереакес, <i>Подни мозаици царских палата на простору данашње Србије: Sirmium, Felix</i>

		<p><i>Romuliana, Meidana</i> (мастер рад одбраћен 2018.г.).</p> <p>2. Марија Неранџић, <i>Представе накита у касноримском фунерарном сликарству Балкана</i> (завршни рад одбраћен 2017.г.).</p> <p>3. Ана Дражиловић, <i>Скулпторална и мозаичка декорација царске палате Феликс Ромулијана</i> (дипломски рад одбраћен 2016.г.).</p>
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	<p>1. Ивана М. Лемкул, <u><i>Апропријација и христјанизација мотива зодијака у уметности средњег века</i></u> (ментор, дисертација одбраћена 2018.г.).</p> <p>2. Татјана М. Копривица, <i>Архитектура касноантичке Дукље. Могућност реконструкције</i> (члан комисије, дисертација одбраћена 2016.г.).</p>

	(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		

10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33		
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.		
14	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. (за поновни избор ванр. проф)		
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. (за поновни избор ванр. проф)		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. (за поновни избор ванр. проф)		
17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		<i>A note on two unpublished Coptic textiles from Belgrade</i> , Зорграф 41 (2017), Београд 2018, 19-25, ISSN 0350-1361, UDC 746.1(=412) (497.11Beograd) 7.0461 Dyonisos DOI 10.2298/ZOG 1741019E M23
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		<i>Praying with the senses. Examples of icon devotion and the sensory experience in medieval and early modern Balkans</i> (са С. Брајовић), Зорграф 39 (2015), 57-63, ISSN 0350-1361, UDC 75.041.5:271.2-312.47.27-526.62 (495.631+497.16) DOI 10.2298/ZOG 1539057B [COBISS.SR-ID 526987159] M23
19	Објављених пет радова из		<i>Eikon and Magic. Solomon's Knot on the Floor</i>

	категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије M24 може, један за један, да замени услов из категорије M51		<p><i>Mosaic in Herakleia Lynkestis</i> (са Б. Вранешевић) IKON 9 (2016), 99-108, Print ISSN: 1846-8551 Online ISSN: 2507-041X, UDK 7.04.738.5 [COBISS.SR-ID 529366167] SCIMAGO Q4 M51</p> <p><i>A Contribution to the Study of Marian Piety and Related Aspects of Visual Culture in Late Medieval Balkans: Several Notable Examples Recorded in Serbian Written Sources</i>, IKON 10 (2017), 369-376, Print ISSN: 1846-8551 Online ISSN: 2507-041X, UDC 7.04(4-191.2) SCIMAGO Q4 M51</p> <p><i>A Note of the ktetorship and contribution of women from the Branković dynasty to cross-cultural connections in the late medieval and early modern Balkans</i>, Зборник Матице српске за ликовне уметности 44 (2016), 61-72, ISSN 0352-6844, UDC 061.27-055.2 (497.11)"16" 925.52 Branković [COBISS.SR-ID 312029959] M51</p> <p><i>Мотив Часног крста и Дрвета живота у визуелном идентитету Богородичине цркве у Студеници</i>, Зборник Матице српске за ликовне уметности 45 (2017), 93-102, ISSN 0352-6844/UDC 726.7:75.052 (497.113 Studenica) [COBISS.SR-ID 319392007] M51</p> <p><i>Studenica and the Life Giving Tree</i>, in: The Balkans and the Byzantine World before and after the Captures of Constantinople, 1204 and 1453, ed. by Vlada Stanković, Lexington Books 2016, 81-90, ISBN-13: 978-1498513258; ISBN-10: 1498513255 M14</p> <p><i>The Mediterranean World and Beyond</i>, in: Beyond the Adriatic Sea. A Plurality of Identities and Floating Borders in Visual Culture, ed. by S. Brajović, Novi Sad 2015, 19-32, ISBN 8663910258, 9788663910256 [COBISS.SR-ID 526208663] M14</p>
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.		<p>1. J. Erdeljan, <i>Chosen Places. Constructing New Jerusalems in Slavia Orthodoxa</i>, Brill, Leiden-Boston 2017, цитирано у: J. Foletti, P. Rakitin, <i>From Russia with Love. The First Russian Studies on the Art of the Southern Caucasus</i>, <i>Venezia Arti</i></p>

			<p>27 (2018), 15-33, стр. 24, 32.</p> <p>2. Ј. Ердељан, <i>Изабрана места. Конструисање Нових Јерусалима код православних Словена</i>, Православни богословски факултет Универзитета у Београду, Институт за теолошка истраживања, Београд 2013, цитирано у: И. Стевовић, <i>Византијска црква. Образовање архитектонске слике светости</i>, Еволута, Београд 2018, стр. 72, 74, 75, 85, 87, 180; <i>Histoire, mémoire et dévotion. Regards croisés sur la construction des identités dans le monde orthodoxe aux époques byzantine et post-byzantine</i>, sous la direction de R. G. Păun, La Pomme d'or, Seyssel 2016, стр. 409; <i>Byzantine Heritage and Serbian Art II. Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages</i>, ed. by D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016, стр. 592; M. Tsibranska-Kostova, The image of the Town: Medieval Sofia in Original Bulgarian Works from the 16th Century, <i>Studia Ceranea. Journal of the Waldemar Ceran Research Centre for the History and Culture of the Mediterranean Area and South-East Europe</i> 5 (2015), 337-356, стр. 350; И. Стевовић, Прве српске епископске цркве. Запажања о историји и архитектури, <i>Зборник Матице српске за ликовне уметности</i> 44 (2016), 41-59, стр. 50.</p> <p>3. Ј. Ердељан, <i>Средњовековни надгробни споменици у области Раса</i>, Археолошки институт Београд, Музеј „Рас“ Нови Пазар, Београд 1996, цитирано у: М. Поповић, <i>The Fortress of Ras/Tvrđava Ras</i>, Arheološki institut, Posebna izdanja 34, Beograd 1999, стр. 378; V. Mijatović, S. Ninković, D. Vemić, The Phenomenon of Astral Motifs on Late Medieval Tombstones, <i>Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade</i> 75 (2003), 337-342, стр. 338; М. Поповић, Трагови једне београдске некрополе 17. века, <i>Наслеђе</i> 6 (2005), 213-226, стр. 225; И. Женарју, Сакрална топографија манастира Сочанице, <i>Баштина</i> 30 (2011), 313-330, стр. 328; И. Стевовић, Прве српске епископске цркве. Запажања о историји и архитектури, <i>Зборник Матице српске за ликовне уметности</i> 44 (2016), 41-59, стр. 51.</p> <p>4. Ј. Ердељан, Стећци - поглед на иконографију народне погребне уметности на Балкану, <i>Зборник Матице српске за ликовне уметности</i> 32-33 (2003), 107-119, цитирано у: J. Mrgić, Landscape and Settlements of Southeast Europe: Premodern Bosnia and Serbia, in: <i>Landscape of Southeastern Europe</i>, L. Mirošević, G. Zaro, M. Katić, D. Birt (eds.), Wien 2018, 69-87, стр. 81.</p> <p>5. Ј. Ердељан, Београд као Нови Јерусалим : размишљања о рецепцији једног топоса у доба деспота Стефана Лазаревића, <i>Зборник радова</i></p>
--	--	--	--

			<p>Византолошког института 43 (2006), 97-110, цитирано у: I. Biliarsky, <i>The Tale of the Prophet Isaiah: The Destiny and Meaning of an Apocryphal Text</i>, Brill, Leiden-Boston 2013, стр. 116, 121, 122, 188; I. Biliarsky, Old Testament Models and the State in Early Medieval Bulgaria, in: <i>The Old Testament in Byzantium</i>, ed. by P. Magdalino, R. Nelson, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Trustees for Harvard University, Washington D.C. 2010, 255-277, стр. 276; J. Bogdanović, The Relational Spiritual Geopolitics of Constantinople, the Capital of the Byzantine Empire, in: <i>Political Landscapes of Capital Cities</i>, ed. by J. J. Christie, J. Bogdanović and E. Guzman, University of Colorado Press, Boulder 2016, 97-153, стр. 153; <i>Byzantine Heritage and Serbian Art II. Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages</i>, ed. by D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016, стр. 592; S. Marjanović Dušanić, Patterns of Martyrial Sanctity in the Royal in the Royal Ideology, <i>Balkanica XXXVII</i> (2006), 69-79, стр. 75; Э. Бакалова, Иеротопия. Новые интерпретационные стратегии в изучении сакральных пространств, <i>Византийский временник</i> 71(96) (2012), 319-324, стр. 324; D. Popović, Eulogiae Terrae Sanctae of St. Sava of Serbia, <i>Balkanica XLV</i> (2014), 51-69, стр. 58.</p> <p>6. J. Erdeljan, New Jerusalems in the Balkans: translation of sacred space in the local context, in: <i>New Jerusalems. Translation of Sacred Spaces in Christian Culture</i>, A. Lidov ed., Moscow 2009, 458-474, цитирано у: I. Biliarsky, <i>The Tale of the Prophet Isaiah: The Destiny and Meaning of an Apocryphal Text</i>, Brill, Leiden-Boston 2013, стр. 107; <i>Byzantine Heritage and Serbian Art II. Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages</i>, ed. by D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016, стр. 618; J. Mrgić, Landscape and Settlements of Southeast Europe: Premodern Bosnia and Serbia, in: <i>Landscape of Southeastern Europe</i>, L. Mirošević, G. Zaro, M. Katić, D. Birt (eds.), Wien 2018, 69-87, стр. 79.</p> <p>7. J. Ердельан, Трново. Принципи и средства конструисања сакралне топографије средњовековне бугарске престонице, <i>Зборник радова Византолошког института</i> 47 (2010), 199-214, цитирано у: И. Стевовић, <i>Византијска црква. Образовање архитектонске слике светости</i>, Еволута, Београд 2018, стр. 187; J. Bogdanović, The Relational Spiritual Geopolitics of Constantinople, the Capital of the Byzantine Empire, in: <i>Political Landscapes of Capital Cities</i>, ed. by J. J. Christie, J. Bogdanović and E. Guzman, University of Colorado Press, Boulder 2016, 97-153, стр. 147.</p> <p>8. J. Erdeljan, Jewish funerary monuments from Niš: a comparative analysis of form and</p>
--	--	--	--

			<p>iconography, <i>El Prezente: Studies in Sephardic Culture</i> 4 (2010), 213-232, цитирано у: G. Hadar, Sazanikos and the Serpent Within the Tree: Innovations in the Study of Common Concepts in the Research of Shabbateanism, <i>El Prezente. Journal for Sephardic Studies</i> 10 (2016), 215-236, стр. 224.</p> <p>9. J. Erdeljan, New Jerusalems as New Constantinoples? Reflection on the Reasons and Principles of Translatio Constantinopoleos in Slavia Orthodoxa, <i>Deltion hristianikes arhaiologikes etaireias</i> 32 (2011), 11-18, цитирано у: B. Cvetković, C. Hahn, Imperial Aspirations: Relics and Reliquaries of the Byzantine Periphery, <i>Convivium. Exchanges and Interactions in the Arts of Medieval Europe, Byzantium, and the Mediterranean</i>. Vol.2, Iss. 1 (2015), 182-201, стр. 201.</p> <p>10. J. Erdeljan, <i>Studenica. An identity in marble</i>, Zograf 35 (2011), 93-100, цитирано у: И. Стевовић, <i>Византијска црква. Образовање архитектонске слике светости</i>, Еволута, Београд 2018, стр. 187; <i>Byzantine Heritage and Serbian Art II. Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages</i>, ed. by D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016, стр. 618; Н. Дебљовић-Ристић, Бифоре са западне фасаде Богородичине цркве у Студеници – анализа облика и скулпторалне декорације, <i>Саопштења Републичког завода за заштиту споменика културе</i> 49 (2017), 25-42, стр. 41.</p> <p>11. J. Erdeljan, <i>Studenica. All things Constantinopolitan</i>, in: <i>Συμπεκτα. Зборник радова поводом четрдесет година Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду = Collection of papers dedicated to the 40th anniversary of the Institute for Art History, Faculty of Philosophy, University of Belgrade</i>, ур. И. Стевовић, Београд 2012, 93-101, цитирано у: И. Стевовић, <i>Византијска црква. Образовање архитектонске слике светости</i>, Еволута, Београд 2018, стр. 187; J. Mrgić, Landscape and Settlements of Southeast Europe: Premodern Bosnia and Serbia, in: <i>Landscape of Southeastern Europe</i>, L. Mirošević, G. Zaro, M. Katić, D. Birt (eds.), Wien 2018, 69-87, стр. 79;</p>
--	--	--	---

			<p><i>Byzantine Heritage and Serbian Art II. Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages</i>, ed. by D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016, стр. 618; Н. Дебљовић-Ристић, Бифоре са западне фасаде Богородичине цркве у Студеници – анализа облика и скулпторалне декорације, <i>Саопштења Републичког завода за заштиту споменика културе</i> 49 (2017), 25-42, стр. 41.</p>
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33		<p><i>Two inscriptions from the Church of Sts Sergius and Bacchus Near Shkodër and the Question of Text and Image as Markers of Identity in Medieval Serbia</i>, in: TEXTS-INSCRIPTIONS-IMAGES, Art Readings, Thematic annual peer-reviewed edition in Art Studies in two volumes, 2016/vol. 1 – Old Art, ed. by E. Moutafov, J. Erdeljan, Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2017, 129-143. ISBN 978-954-8594-65-3 ISSN 1313-2342 [COBISS.SR-ID 528437143] M31</p> <p><i>The Balkans and the Renaissance World</i>, in: BYZANTINE AND POST-BYZANTINE ART:CROSSING BORDERS EXPLORING BOUNDARIES, ART READINGS, Thematic Peer-reviewed Annual in Art Studies, Volumes I – II 2017.I – Old Art, ed. by Emmanuel Moutafov, Ida Toth, Sofia 2018, 193-208, ISBN 978954859707 ISSN 1313-2342 M31</p>
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63		<p><i>Облици и симболика простора Спасове цркве у Жичи</i> (са И. Стевовић), Међународни научни скуп "Ниш и Византија" XVI (3-5.6.2017.), Ниш 2018, 169-182, ISBN 978-86-6101-148-1 (НКЦ) M63</p> <p><i>Оквири разумевања сакралне топографије средњовековне Србије, XII-XV век</i> (са И. Стевовић), Српска теологија данас: књ. 9. Девети годишњи симпозион (26.05.2017) (ур. Р. Поповић), Београд 2018, 34-43, ISSN 2217-2491 M63</p>
23	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		<p><i>Chosen Places. Constructing New Jerusalems in Slavia Othodoxa</i>, Brill, Leiden-Boston 2017, ISBN13: 9789004314719 E-ISBN: 9789004345799 [COBISS.SR-ID 528827287] M11</p> <p><i>Balkan i Mediteran. Kulturni transfer i vizuelna kultura u srednjovekovno i rano moderno doba</i>, Evoult, Beograd 2019, ISBN 978-86-80912-30-1 [COBISS.SR-ID 276772108]</p>

			M41
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		<p><i>A note on two unpublished Coptic textiles from Belgrade</i>, Зограф 41 (2017), Београд 2018, 19-25, ISSN 0350-1361, UDC 746.1(=412) (497.11Beograd) 7.0461 Dyonisos DOI 10.2298/ZOG 1741019E M23=4</p> <p><i>Praying with the senses. Examples of icon devotion and the sensory experience in medieval and early modern Balkans</i> (са С. Брајовић), Зограф 39 (2015), 57-63, ISSN 0350-1361, UDC 75.041.5:271.2-312.47.27-526.62 (495.631+497.16) DOI 10.2298/ZOG 1539057B [COBISS.SR-ID 526987159] M23=4</p> <p><i>Studenica. An identity in marble</i>, Зограф 35 (2011), 93-100, UDC 726.5.033 (497.11 Studenica) 72.01;72.04-032.553.548 DOI 10.2298/ZOG1135093E [COBISS.SR-ID 521683095] M 23=4</p> <p><i>Трново. Принципи и средства конструисања сакралне топографије средњовековне бугарске престонице</i>, Зборник радова Византолошког института 47 (2010), 199-214, УДК 711.424:27-523(497.2):94(497.2 Trnovo)"11/13" [COBISS.SR-ID 519260055] M 24=4</p> <p><i>Two inscriptions from the Church of Sts Sergius and Bacchus Near Shkodër and the Question of Text and Image as Markers of Identity in Medieval Serbia</i>, in: TEXTS-INSCRIPTIONS-IMAGES, Art Readings, Thematic annual peer-reviewed edition in Art Studies in two volumes, 2016/vol. 1 – Old Art, ed. by E. Moutafov, J. Erdeljan, Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2017, 129-143. ISBN 978-954-8594-65-3 ISSN 1313-2342 [COBISS.SR-ID 528437143] M31=1</p> <p><i>Studenica and the Life Giving Tree</i>, in: The Balkans and the Byzantine World before and after the Captures of Constantinople, 1204 and 1453, ed. by Vlada Stanković, Lexington Books 2016, 81-90, ISBN-13: 978-1498513258; ISBN-10: 1498513255 M 14=5</p> <p><i>Studenica. All things Constantinopolitan</i>, in: Суџејкта. Зборник радова поводом четрдесет година Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду = collection of papers dedicated to the 40th anniversary of the Institute for Art History, Faculty of Philosophy, University of Belgrade (yp.</p>

			<p>И. Стевовић) Београд 2012, 93-101, ISBN 978-86-88803-05-2 (ФФ); ISBN 978-86-6047-078-4 (ДС) [COBISS.SR-ID 522436759] M 14=5</p> <p><i>Strategies of Constructing Jerusalem in Medieval Serbia</i>, in: Visual Constructs of Jerusalem (B. Kuhnel et al. eds.) (Brepols Publishers), Turnhout 2014, 231-240, ISBN: 978-2-503-55104-3 M14=5</p> <p><i>The Mediterranean World and Beyond</i>, in: Beyond the Adriatic Sea. A Plurality of Identities and Floating Borders in Visual Culture, ed. by S. Brajović, Novi Sad 2015, 19-32, ISBN 8663910258, 9788663910256 [COBISS.SR-ID 526208663] M14=5</p> <p><i>Chosen Places. Constructing New Jerusalems in Slavia Othodoxa</i>, Brill, Leiden-Boston 2017, ISBN13: 9789004314719 E-ISBN: 9789004345799 [COBISS.SR-ID 528827287] M11=14</p>
--	--	--	---

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

(изабрати 2 од 3 услова)	Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)
1. Стручно-професионални допринос	<p>1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.</p> <p>2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа.</p> <p>3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.</p> <p>4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.</p> <p>1.</p> <p>*Уредник зборника радова међународне научне конференције <i>TEXTS-INSCRIPTIONS-IMAGES</i>, Art Readings, Institute of Art Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia 2017 (са Е. Мутафовим). M31</p> <p>*Уредник зборника радова међународне научне конференције <i>MIGRATIONS IN VISUAL ART</i> Pontes academici (Филозофски факултет у</p>

	<p>Београду, Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту), Београд 2018. M31</p> <p>*Члан редакције часописа <i>Зограф</i> (од 2009.); <i>Зборник Народног музеја у Београду</i> (од 2009.); <i>Зборник Музеја примењене уметности</i> (од 2018.); <i>El Prezente. Journal for Sephardic Studies</i> (Бен Гурион Универзитет у Хегеву, од 2018.); <i>Porphyra</i> (Instituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia et al, од 2017.)</p> <p>2.</p> <p>*Члан организационог одбора међународне научне конференције <i>Sustainable Development of Mountain Areas – Experiences, Challenges and Perspectives</i> (Универзитет Црне Горе, Жабљак 2016).</p> <p>*Члан организационог одбора међународне научне конференције <i>Third International Conference of PhD Students and Recent PhD Graduates MIGRATIONS IN VISUAL CULTURE</i> (Филозофски факултет у Београду, Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту), Београд 2016.</p> <p>*Члан организационог одбора међународне научне конференције <i>Creating Memories in Early Modern and Modern Art and Literature</i> (Бен Гурион универзитет у Хегеву-Филозофски факултет у Београду), Београд 2017.</p> <p>* Члан организационог одбора међународне научне конференције <i>Third International Conference of PhD Students and Recent PhD Graduates ART AND CROSS-CULTURAL DIALOGUE: IDENTITY AND CULTURAL DIVERSITY</i> (Државна академија уметности, Тбилиси, Филозофски факултет у Београду, Филозофски факултет Љубљана, Филозофски факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Сплиту), Тбилиси 2017.</p> <p>4.</p> <p>*2010-2014.г. – сарадник на пројекту <i>Media und Memoria</i> (Универзитет у Констанцу).</p> <p>*од 2011.г. - сарадник на пројекту <i>Хришћанска култура на Балкану у средњем веку: Византијско царство, Срби и Бугари од почетка 9. до почетка 15. века, (177015)</i> под окриљем Министарства просвете, науке и технолошког развоја републике Србије.</p> <p>*од 2011.г. - сарадник на пројекту <i>Српска средњовековна уметност и њен европски контекст, (177036)</i> под окриљем Министарства просвете, науке и технолошког развоја републике Србије.</p>
<p>2. Допринос академској и широј заједници</p>	<p>1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира.</p> <p>2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.</p> <p>3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава.</p> <p>4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији</p>

	<p>професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.</p> <p>5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.</p> <p>1.</p> <p>*од 2018.г. сарадник <i>Medieval Academy of America</i> (члан редакције – саветник по позиву часописа <i>Speculum. A Journal of Medieval Studies</i>).</p> <p>*од 2017.г. члан <i>European Association of Jewish Studies</i> (London).</p> <p>2.</p> <p>*2015-2018.г. члан Савета Филозофског факултета.</p> <p>*2009.г. продекан за науку и међународну сарадњу Филозофског факултета.</p> <p>*од 2018.г. – продекан за науку Филозофског факултета.</p> <p>*2009-2010.г. управник Центра за међународну сарадњу и односе с јавношћу Филозофског факултета.</p> <p>*од 2016.г. – управник Центра за студије јеврејске уметности и културе на Филозофском факултету у Београду.</p> <p>*члан академског већа Центра за кипарске студије (од 2010.г.), Центра за визуелну кутуру Балкана (од 2011.г.), Центра за кинеске студије (од 2019.г.).</p> <p>*од 2018.г. - члан програмског савета мастер студија при Универзитету у Београду: <i>Религија у друштву, култури и европским интеграцијама</i>.</p> <p>4.</p> <p>* 2016-2017.г. уредник циклуса научно - популарних предавања <i>Србија и Европа кроз векове прожимања</i>, под окриљем Делегације ЕУ у Србији (ЕУ Инфо центар Београд - ЕУ Инфо центар Ниш, укупно 24 предавања, 10 предавача са Филозофског факултета у Београду).</p> <p>5.</p> <p>* 2017.г. Одликована орденом <i>Kavayera del Ladino</i>, Autoridad Nasionala del Ladino, Moshe David Gaon Center, Ben Gurion University of the Negev.</p>
<p>3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству</p>	<p>1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројекатима и студијама</p> <p>2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.</p> <p>3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.</p> <p>4. Учешће у програмима размене наставника и студената.</p>

	<p>5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма</p> <p>6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.</p> <p>1.</p> <p>*2001-2005.г. извршни координатор на TEMPUS пројекту <i>Understanding the Visual Culture of the Balkans</i> Одељења за историју уметности Филозофског факултета у Београду, Филозофског факултета у Скопљу, Филозофског факултета у Атини, Филозофског факултета у Јањини, под покровитељством ЕУ.</p> <p>2.</p> <p>*2018. г. члан Комисије за евалуацију међународног научног пројекта који је предложио Catalin Stefan Popa (Georg-August-Universiity, Goettingen, Deutschland), <i>The materialization of Holiness in Christianity and Islam: Jerusalem's Hierotopy as a source of Religious Coexistence (7-10c.)</i>, University of Strasbourg, Institute of Advanced Study.</p> <p>* 2018.г. члан Комисије за оцену и одбрану мастер рада М. Вујиновић, <i>Dreaming About Animals: Animal Symbolism and Medieval Greek Dreambooks</i>, рад одбраћен на <i>Central European University</i>, Budapest.</p> <p>*2011. г. члан Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације В. Дицић, <i>Културни идентитет династије Џоу кроз ликовне и примењене уметности (XI-III век п.н.е.)</i>, рад одбраћен на Универзитету уметности у Београду.</p> <p>*2009. г. члан Комисије за оцену и одбрану мастер рада А. Adashinskaya, <i>The joint cult of St. Simeon and St. Sava under Milutin: the monastic aspect</i>, одбраћен на <i>Central European University</i>, Budapest.</p> <p>*2009. г. члан Комисије за оцену и одбрану мастер рада М. Канић, <i>Идеја Београда као Новог Јерусалима у Житију деспота Стефана Лазаревића</i>, рад одбраћен на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду.</p> <p>4.</p> <p>*од 2015.г. – координатор програма размене <i>Erasmus+</i> са универзитетима у Лувену (Белгија), Ријеци (Хрватска), Бер Шеби (Израел), Санкт Петербургу (Русија).</p> <p>6.</p> <p>*<i>Уметност у средњовековној Србији: нове перспективе</i>, предавање по позиву одржано на Одсеку за повијест уметности Филозофског факултета Свеучилишта у Ријеци, 11.04.2018.</p> <p>* <i>Cross-Cultural Entanglement and Visual Culture in Eastern Europe c. 1300-1550</i>, уводно предавање по позиву одржано 5.4.2019.г. на Универзитету Принстон у оквиру међународног научног скупа <i>Eclecticism at the Edges: Medieval Art and Architecture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Cultural Spheres</i></p>
--	--

***Напомена:** На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Увидом у целокупну документацију и подробном анализом научних радова јединог пријављеног кандидата, проф. др Јелене Ердељан, Комисија је утврдила да је кандидат испунио све формалне услове за избор у звање редовног професора, према критеријумима прописаним Законом о високом образовању, Минималним условима за избор у звање наставника на универзитету, Статутом Универзитета у Београду, Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, као и Статутом Филозофског факултета у Београду, односно Правилима о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду. Уз ово, проф. др Јелена Ердељан својим целокупним досадашњим научно-истраживачким радом, сабраним у пет књига које је објавила као самостални аутор и више од тридесет радова објављених у угледним домаћим и иностраним часописима и зборницима са научних скупова, једнако колико и наставничком односно стручном, уредничком и организационом делатношћу на Филозофском факултету у Београду, с правом завређује да буде оцењена као један од водећих истраживача у научној области историје ликовних уметности и архитектуре, са публикованим резултатима истраживања која сведоче о ширини њених научних интересовања те ерудицији и иновативности у приступу темама које је крећу од античког до раног модерног доба. О томе посебно сведочи орден Кавалера дел ладино који јој је за изузетан допринос на пољу проучавања сефардске културе додељен од Ауторидад насионала дел ладино државе Израел и Бен-Гурион универзитет у Негеву, те предавање по позиву које је одржала на Универзитету Принстон на научном скупу *Eclecticism at the Edges: Medieval Art and Architecture at the Crossroads of the Latin, Greek, and Slavic Cultural Spheres* a

које је значајно допринело утемељивању нових погледа и методолошког приступа у проучавању уметности централне и источне Европе у позном средњем веку и раном модерном добу. Проф. др Јелена Ердељан је тиме постала и један од истраживача који су поставили нову дигиталну платформу, *North of Byzantium*, посвећену продубљивању знања и ширењу резултата истраживања о овој теми. Имајући у виду све наведене и подробно образложене аспекте рада кандидата, Комисија је слободна да Изборном већу Филозофског факултета у Београду предложи да проф. др Јелена Ердељан буде изабрана у звање **РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА** за ужу научну област **ИСТОРИЈА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ И АРХИТЕКТУРЕ**, са пуним радним временом на неодређено време.

Место и датум: Београд, 30.05.2019.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Марица Шупут, редовни професор
Филозофског факултета у Београду у пензији

др Ненад Макуљевић, редовни професор
Филозофског факултета у Београду

Филозофског

др Влада Станковић, редовни професор
факултета у Београду

др Елка Бакалова, редовни професор
Новобугарског универзитета у Софији у пензији,
дописни члан Бугарске академије наука

др Марина Вицеља-Матијашић, редовни професор
Филозофског факултета Свеучилишта у Риједи

Изјава о изворности

Име и презиме кандидата: др Јелена Ердељан

Сагласно члану 26. став 3. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду,

ИЗЈАВЉУЈЕМ

- да је сваки мој рад и достигнуће, изворни резултат мог интелектуалног рада и да тај рад не садржи никакве изворе, осим оних који су наведени у раду,
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

У Београду, 10.03.2019.

Потпис аутора

(др Јелена Ердељан)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број: _____

Београд, 27.06.2019.

На основу члана 21. став 1. тачка 8. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 200/2017) и члана 215. Статута Филозофског факултета Универзитета у Београду (Број: 738/1), издајем следећу:

П О Т В Р Д У

др ЈЕЛЕНИ ЕРДЕЉАН, кандидату предложеном одлуком Изборног већа Факултета бр. 1152/1-III/2 од 27.06.2019. године за избор у звање редовни професор за ужу научну област *Историја ликовних уметности и архитектуре*, **није изречена мера Јавне осуде за повреду Кодекса професионалне етике** на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

1. Ову потврду доставити надлежном већу Универзитета.
2. О спровођењу ове Потврде стараће се Одсек за правне и кадровске послове.

Доставити:
-Именованом
-Досије
-Архива

ДЕКАНА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Миомир Деспотовић